

עפ"ת 62250/07/17 - דמיטרי גולדברג, נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

19 אוקטובר 2017

עפ"ת 17-07-62250 גולדברג נ' מדינת ישראל

לפני הרכב כב' השופטים:
רון שפירא, סגן נשיא [אב"ד]
בטינה טאובר
תמר נאות פרי
המערער
דמיטרי גולדברג,
עו"ד גב' ניצה כהן

נגד
מדינת ישראל
המשיבה

פסק דין

השופטת בטינה טאובר:

מבוא

1. בפניו ערעור הנשם (להלן: "המערער") על גזר דין של בית משפט השלום לטעבורה בחיפה, כב' סגן הנשיא השופט גיל קרבזום שנייתן ביום 21/06/17 בתיק גמ"ר 16-04-680 (להלן: "בית משפט קמא"). הערעור מופנה כנגד חומרת עונש המאסר בפועל שנגזר על המרער, לאחר הרשותו, בעבירות גرم מות ברשלנות בנהיגה וכן במספר עבירות טבעורה נוספות.

2. בד בבד עם הגשת הودעת הערעור הגיע המרער בקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר בפועל שנגזר עליו. בקשה זו הועברה לתגובה המשיבה אשר הסכימה לעיכוב הביצוע המבוקש. לפיכך, הורה בית המשפט בהחלטה מיום 31/07/17 על עיכוב ביצוע עונש המאסר בפועל עד להכרעה בערעור.

עובדות כתוב האישום וההיליך בבית משפט קמא

3. מעובדות כתוב האישום שהוגש כנגד המרער, עולה כי ביום 19/01/19 סמן לשעה 14:07 נהג המרער ברכב פרטי מסוג יונדי (להלן: "הרכב") בסמוך לצומת הרחובות פל-ים ונתנזון בעיר התחתית בחיפה, מכיוון דרום לצפון בנطיב השמאלי מתוך שנים (להלן: "הכביש"). הקביש הינו דרך עירונית, כביש דו מסלולי ذو נתיבי עם שטח הפרדה ביןיהם. הקביש אספלט תקין ויבש עם עיקול קל שמאלה (להלן: עמוד 1

העיקול). מיד בכניסה לרחוב נתנזון קיים מעבר חציה בכביש (להלן: "מעבר החציה"). על המדרכה מימין למעבר החציה מוצבים עמודי בטון נמוכים ומצב עמוד רמזורי להולכי רגל (להלן: "עמוד הרמזורי"). שדה הראייה מכיוון נסיעת המערער למעבר החציה ולmdirכה מימין לו 70 מטרים לפחות. מג האויר באותו יום היה בהיר, ראות טובות ואור יום.

בעת האירוע עמד על המדרכה מצד ימין, בכיוון נסיעת המערער, בסמוך למעבר החציה מר זידאן עותמאן ליד 1948 (להלן: "המנוח") כשאשתו ובתו של המנוח עומדות בסמוך אליו. כן עמדה על המדרכה גב' פאתינה אל חדור (להלן: "גב' אל חדור").

על פי המתואר בכתב האישום, שהגיע המערער לעיקול, המשיך בנסיעה ישירה, חצה את הנטייה הימני ועלה על המדרכה מצד ימין לכיוון נסיעתו. המערער פגע והפיל שני עמודי בטון נמוכים, פגע והorie את עמוד הרמזורי, פגע במנוח וגב' אל חדור ונעצר בעץ דקל שנמצא על המדרכה (להלן: "התאונה"). כתוצאה מה תאונה נפגע המנוח, נגרמו לו חבלה בפנים, שבר ודפורמציה של הפמור השמאלי ודימום תת עצבי במוח. המנוח פונה לבית חולים רמב"ם שם טיפול עד אשר נפטר ביום 15/02/07. כמו כן נפוגעה גב' אל חדור אשר נגרמו לה רגשות בבطن, בביית החזה ולאורך עמוד השדרה.

נטען כי התאונה, מותו של המנוח, הנזקים לגוף לרכוש ולרכב נגרמו באשמתו של המערער וכתוצאה منهיגתו הרשלנית שבאה לידי ביטוי, בנהיגה ללא תשומת לב לנעשה בדרך; איובוד שליטה על הרכב; סטייה מנתיב הנסיעה ימינה ללא כל סיבה הקשורה בדרך או ברכב; עלייה על המדרכה מצד ימין למרחק של כ-2 מטרים; נהיגה בקלות ראש, בחוסר זהירות ולא רישון רכב תקף.

4. ביום 07/12/07 הודה המערער בעבודות כתב האישום. על רקע הודהו, הורשע המערער בעבירות של גרים מוות ברשלנות, עבירה לפי סעיף 304 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין") וסעיפים 64 ו-40 לפיקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 (להלן: "פקודת התעבורה"); סטייה מנתיב, עבירה לפי תקנה 40(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן: "תקנות התעבורה"); גרים נזק, עבירה לפי תקנה 21(ב)(2) לתקנות התעבורה; נהיגה ללא רישון רכב, עבירה לפי סעיף 2 לפיקודת התעבורה.

5. בעקבות ההרשעה ולביקשת באט כוח המערער הורה בית משפט קמא על הגשת חוות דעת של המנוח על עבודות שירות וכן הגשת תסaurus שירות מבבחן בעניינו של המערער.

6. במסגרת תסaurus שירות המבחן שהוגש לתיק בית משפט קמא בחודש Mai 2017, סקרה קיצינית המבחן את הרקע האישי והמשפחתי של המערער. צוין כי מדובר באדם בן 49, יליד רוסיה (עליה לישראל בשנת 1990), גירוש, ח' בזוגיות מזה 15 שנה, אב לאربעה ילדים אשר עובס בוחנות לממכר מחשבים בחיפה, נתן לקשיים כלכליים בעטים לא HIDSH את רישון הנהיגה. מסמכים רפואיים שהוצעו בפני קיצינית

המבחן עלה כי המערער סובל מתקסנות של דום נשימה בשינה, סכרת, יתר לחץ דם ועודף משקל. המערער שיתף את קצינת המבחן בקשה הסתגלות שלו בישראל הן מבחינת שפה והן מבחינת תרבות.

ביחס להיסטוריה העברית והעברית נשוא כתוב האישום ציינה קצינת המבחן כי המערער נעדר עבר פלילי וכי הוא לוקח אחריות על העבירות בהן הורשע וחוש אשמה בשל העובדה שגרם למותו של המנוח, אולם נוטה להשליך את נסיבות האירוע על גורמים אחרים ובכלל זה על הטענה כי סמור לאירוע התאונה חש שהוא מתנק והתעורר לאחר שהתגש בעז ורק אז הבין שימושו נפגע, זאת הגם שציין כי מבדיות רפואיות אותן ביצעה לא ניתן היה לאשש את טענתו כי הוא סובל מניטוקים לאורך היום.

קצינת המבחן התרשמה מאדם בעל יכולות טובות, קונקרטי אשר מתקשה לבטא את רגשותיו ולשתוף בעולמו הפנימי. עוד התרשמה קצינת המבחן כי לאורך השנים גילה המערער יציבות במסורות השונות יכולת תפקוד טובה. על רקע האמור המליצה קצינת המבחן להטיל על המערער צו מבן לתקופה של שנה במהלך ישאלת המערער בטיפול "יעודי" לנוהגים שגרמו למותו וזאת לצד עונש מאסר שירוצה בעבודות שירות, פיזיו למשפחה המנוח ועוני פסילה.

.7. ביום 08/05/17 הוגשה לתיק בית משפט קמא חוות דעת הממונה על עבודות שירות, בה צוין כי המערער מתאים לריצוי עונשו בעבודות שירות.

גזר דיןו של בית המשפט קמא

.8. ביום 21/06/17 גזר בית משפט קמא את דין של המערער. בית משפט קמא עמד במסגרת גזר הדין על הכללים המנחים שהותכו בפסקה באשר לעונשה הרואה בעבירות של גרים מות בראשנות שכוללת ככל עוני מאסר לריצוי בפועל אשר נועד להרטיע את ציבור הנהגיים רשלנית תוך הדגשת עקרון קדושת החיקם.

לאחר מכון נפנה בית משפט קמא לסקירת השיקולים שהנחו אותו בଘירת עונשו של המערער. בית משפט קמא ציין כי התאונה ותוצאותיה הקשות נגרמו בנסיבות המלמדות על רשלנות ממשית של המערער, שעה שאלה כללו סטייה מנתיב הנסיעה תוך עלייה על המדרסה, פגעה בעמודי הבטון, ברמזור ובಹמוץ בהולכי הרגל שהמתינו על המדרסה על מנת לחצות את הכביש מעבר החצייה שסומן באופן בולט בתוספת תמרור. מכאן ציין בית משפט קמא כי התאונה התרחשה באשמתו המלאה של המערער ללא כל רשלנות תורמת מצד הולכי הרגל שנכחו באותו מקום. בית משפט קמא לא נתן משקל של מושג לטענת המערער "להתנקות" בזמן התאונה וזאת מכיוון שטענה זו לא גובטה בראיות. בבחינת מדיניות העונשה המקובלת בעבירות מן הסוג הנדון ציין בית משפט קמא תוך הפנייה לפסקה של בית המשפט העליון כי במקרים של גרים מות בראשנות של חולך רgel מדיניות העונשה הנהוגה כוללת רכיב של מאסר בפועל.

בhinint האמור, קבע בית משפט קמא כי מתחם העונש ההולם צריך לכלול רכיב של מאסר בפועל שלא יפחית מ-7 חודשים ולא יעלה על 20 חודשים; פסילה בפועל שלא תפחית מ-6 שנים ולא תעלה על 15 שנים וקנס ממשמעותי, כאשר במקום הকנס ציין בית משפט קמא כי בדעתו להשית על המערער תשלום פיצוי כספי לנפגעים. עוד צוין כי במכלול הנسبות ולאחר העובדה כי התאונה נגרמה בשל רשלנותו המלאה של המערער אין מקום לקבל את המלצה שירות המבחן ואין מקום לסתות מתחם העונש ההולם.

בקביעת עונשו של המערער בגדיר המתחם הביא בית משפט בחשבו לטובת המערער בין היתר את השיקולים הבאים: עברו התעבורתי המקל של המערער אשר כולל 11 הרשותות קודמות כולל מסוג ברירת משפט; היעדר עבר פלילי; הודהתו המיידית של המערער במיחס לו; הבעת החרצה העמוקה והכנה; רצונו להיפגש עם משפחת המנוח; נסיבותיו האישיות של המערער כפי שעלו בטיעוני באט כוחו ובתקיר שירות המבחן לרבות מצבו הרפואי ומצבו הכלכלי הקשה; דבריו עדי ההגנה אשר תיארו את המערער כאדם חרוץ, מסור, טוב לב המשיע בכל דרך לסייעים אותו. לצד זאת ציין בית משפט קמא לחובתו של המערער את העובדה כי המערער הינו האשם היחיד באירוע התאונה, באופן שמחיב הטלת עונש מאסר אם כי עונש שייהה קרוב לرف הנמוך של המתחם.

לאור כל האמור, ובהתחשב במכלול השיקולים שפורטו, הטיל בית משפט קמא על המערער את העונשים הבאים: מאסר בפועל לתקופה של 8 חודשים; פסילה בפועל מלנהוג /או לקבל /או להחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 10 שנים בגין 90 ימי הפסילה המנהלית ובניכוי תקופה פסילתית עד תום ההליכים נגדו; פסילה על תנאי מלנהוג /או לקבל /או להחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 24 חודשים וה坦אי הוא כי המערער לא יעבור במשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר עבירה של נהיגה בזמן פסילה /או עבירה של גרים מות ברשנות; מאסר על תנאי לתקופה של 7 חודשים וה坦אי הוא כי המערער לא יעבור במשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר עבירה של נהיגה בזמן פסילה /או עבירה של גרים מות ברשנות; תשלום פיצוי כספי לאלמנת המנוח בסך של 10 ל"נ; תשלום פיצוי כספי לגב' אל חדור בסך של 3,000 ל"נ.

תמיכת טענות הצדדים

9. המערער טען כי בית משפט קמא החמיר יתר על המידה עת הטיל עליו עונש של 8 חודשים מאסר לריצוי בפועל ולא נתן משקל ממשמעותי לניסיבות חייו, מצבו הבריאותי ותקיר שירות המבחן החינוי שהתקבל בעניינו. המערער טען כי בעקבות התאונה מצבו הבריאותי אף התדרדר וכי הוא נקלע למצב רגשי ונפשי קשה לאור תחושות אשם כבדות שהוא מרגיש על רקע פטירת המנוח בעקבות התאונה. בעניין זה צירף המערער להודעת הערעור אוסף של תעוזות רפואיות המעידות על מצבו הרפואי.

המערער טען כי לאור מצבו הרפואי כפי שהוא משתקף מן התיעוד הרפואי שצורף, הרי שטעنته באשר לאירוע התנתקות שחוווה בזמן האירוע אינה תלולה מן המציאות ויש בה לפחות כדי להקל עליו בעונשו ובאופן שלא יחייב ריצוי עונשו מאחורי סORG וברית.

בנוספּ, טען המערער כי הטלת עונש מאסר לרצוי מאחורי סORG ובריח יש בה כדי למוות את מועל חייו (חנות לתיקון מחשבים) ולפגוע קשות בפרנסתו ובפרנסת בני ביתו.

לאור כל האמור, ביקש המערער להקל בעונשו, על דרך ביטול עונש המאסר בפועל שנגזר.

10. המשיבה סבורה מנגד כי דין הערעור להידחות ובענין זה סומכת המשיבה את ידיה על גזר דין של בית משפט כאמור.

לטענת המשיבה מידת הרשלנות של המערער באירוע התאונה הייתה גבוהה, שכן אין מדובר בסטייה שפגעה ברכב שעמד בשוליים שאז ניתן לייחס אחריות תורמת, אלא מדובר על עלייה למדרכה, מקום שהוא מביצם של הולכי רגל, באופן שגרם לפגעה שהביאה בין היתר לפטירתו של המנוח.

המשיבה טענה כי בצדך דחה בית משפט קמא טענת המערער להתנקותה הן מאחר שלא הובאו ראיות לתמכה בטענה והן מאחר שככל שטענה זו הייתה נכונה היה על המערער לכפוף בכתב האישום ולא להזות בו כפי שעשה. נטען כי טענת המערער להתנקות שווא ערkar לטענה של חלום בהקיז - שתיהן אין יכולות לעמוד שכן חובה על נהג להיות ער לחלוין למה שקרה סביבו. בנוסף עמדה המשיבה על תוכאות האירוע הקשות ועל ההשלכות של האירוע על משפחת המנוח ובפרט על אשת המנוח שהייתה תליה במנוח ושבعقبות אירוע התאונה, בה נפטר המנוח, נזקקת לעזרה נפשית.

דין והכרעה

11. הערעור שבפניו מופנה כאמור כנגד חומרת עונש המאסר בפועל בן 8 חודשים שנגזר על המערער לאחר הרשעתו בעבירות גרם מוות ברשלנות; סטייה מנטיב; גרימת נזק ונহיגה ללא רישון רכיב בתוקף, וזאת בעקבות תאונות דרכים בה היה מעורב המערער בעיטה נגדו חייו של המנוח ונגרמו נזקי גופו ורכוש נוספים.

12. לא אחת נקבע על ידי בית המשפט העליון כי העונש הראו' למי שגרם למוות של אדם ברשלנות שבנהיגה, הוא מאסר לרצוי בפועל וכי קדושת החיים והצורך להילחם בתאונות הדרכים מחייבים עונשה חממיירה ומרתיעה גם כאשר עסוקנן באנשים נורמטיביים שכן מן המפורסמות הו, שלא אחת אנשים נורמטיביים מוצאים עצם מעורבים בתאונות דרכים קטלניות. ראו לעניין זה דברים שנקבעו בע"פ 1920/14 מדינת ישראל נ' אבירם (26/04/15):

"**בית משפט זה עמד לא פעם על הצורך להחמיר בעונשה על מנת להילחם בנסיבות הדרכים בכלל ובאליה הקטלניות בפרט ... נקיטת יד קשה נגד עבריini תנואה שגרמו בנהיגתם הרשלנית למותם של אחרים יש לה מקום גם במקרים אשר בהם מדובר בנאים**

נורמטיביים שהעולם העברייני זר להם ואשר מطبع הדברים יתקשו להתמודד עם מאסר אחורי סORG ובריח. בהקשר זה כבר נפסק כי "אין מקום לענישה שלחנית מדי בנסיבות אלה יש להעדיף את הצורך להעביר לציבור מסר ברור ומרთיע, אלא אם כן מתברר כי קיימות נסיבות אישיות חריגות ויצאות דופן המצדיקות סטייה מרמת הענישה הרואיה" (ראו, ע"פ 5787/04 שחادة נ' מדינת ישראל (8.9.2004)). הטעם לכך הוא שאל מול הקושי אותו חוווה הנאשם שגרם לתאונת הדריכים הקטלנית, ניצבים נפגעי הקטל בדרכים שחיהם נגדעו וכן בני משפחתם שחיהם השתוו ולא ישובו עוד לעולם להיות כהיו. המימדים המדייגים של הקטל בדרכים, מחיברים על כן הטלת ענישה מرتעיתה גם כאשר הנהג הפוגע ניהל אורח חיים נורטטיבי טרם קרות התאונה".

ראו בנוסף:

ע"פ 6358/09 מחמוד קבאה נ' מדינת ישראל (24/03/11);

ע"פ 6755/09 ארץ אלמוג נ' מדינת ישראל (16/11/09).

13. עוד נקבע על ידי בית המשפט העליון כי חינה מן הכלל האמור לפיו ישוטו עונשי מאסר לריצוי בפועל, תיעשה רק במקרים חריגים ווציאי דופן, בהן מדובר ברמת רשלנות נמוכה וכאשר מתקיימות נסיבות אישיות ויצאות דופן, המצדיקות, חרף הכלל האמור, שלא לשלוח את הנאשם האינדיבידואלי למאסר אחורי סORG ובריח. ראו: רע"פ 548/05 מאירה לוין נ' מדינת ישראל (19/01/06).

14. בעניינו, התאונה גרמה לגדיות חייו של המנוח. עם זאת, ומבליל להקל בתוצאה הטרגית ולהשלכותיה על כל הסובבים, בהתחשב מכלול הנסיבות ובנסיבות האישיות של המערער, סבורני כי עונש המאסר בפועל שנגזר על המערער אין בו כדי להשיג את תכלית הענישה, וסבירני כי זהו אחד המקרים החיריגים בהם ראוי לתת לנسبותיו האישיות של הפרט, משקל משמעותוanza שניית להן על ידי בית משפט קמא, ובאופן שמצדיק את התערבותו ערכתה הערווה.

15. נסיבות המקורה הטרגית הובאו בהרחבה בפסק דיןו של בית משפט קמא וועלם גם ממקרה עובדות כתוב האישום כפי שפורטו לעיל. אין ספק, כפי שקבע בית משפט קמא, כי נהיגתו הרשלנית של המערער הביאה לתוצאה הטרגית של גדיות חי המנוח וכי היה מקום להרשיינו בדיון ולהשיט עליו עונש. עם זאת, נראה כי התנהגותו של המערער נבעה מרשנות רגעית, אובדן שליטה רגעי, או אי תשומת לב רגעי. אמן, כל אלה עדין באים בגדירה של רשלנות שגרמה למותו של אדם. יחד עם זאת, ובניגוד לקביעתו של בית משפט קמא דומה שאלה מצוים ברף הנמוך של רשלנות אף שתוצאתה היא טרגדית וחרומה מאיון כמותה. יצוין כי במקרים דומים של גرم מות ברשנות בתאונות דרכים נמנע בית משפט העליון מהatteיל על הנהג עונש של מאסר בפועל והסתפק בעבודות שירות ובឧנים נלוים. ראו: ע"פ 2569/00 שמעון דהן נ' מדינת ישראל, פ"ד נה(2) 613; ע"פ 02/4732 ענת סורפין (לביא) נ' מדינת ישראל (25/11/02). ראו בהקשר זה גם דברים שהעיר חברי סגן הנשיא השופט ד"ר רון שפירא בע"פ (ח') 41013-04-13 מיכל כרמון נ' מדינת ישראל, (דברים המוסכמים גם עלי):

עמוד 6

"הurette' הראשונה היא כי לטעמי בעבירות של רשלנות, גם כשהותמצאת חמורה, יש לצמצם בshimaush בעונש המאסר, עונש שיש לשמרו לנאים בעלי דפוסי התנהגות עבריים מובהקים. לכן סבור אני כי בעבירות רשלנות כלל, יש לגוזר עונשי מאסר במקרים בהם מדובר בנאשם בעל עבर פלילי, או במקרים של רשלנות חמורה, או במקרים בהם הייתה הרשלנות על רקע של ניסיון להעצים רוח ככליל..."

במקרה בו ניצבת בפנינו נאשמה לא עבר פלילי שרשלנותה באהה לידי ביטוי בטיעות של שיקול דעת שימושה כהרף עין סבור אזי יש לצמצם את השימוש בעונש המאסר, שכן לו תכילת של ממש ופגיעה בנאשם אינה מידתית ביחס ל佗עת החברתיות שבענישה.

הurette' השנייה מתיחסת לרכיב "הרעתת הרבים" שבנסיבות הנתקלים לעניין ענישה. חברתי עמדה על הקושי שבישום מונח זה והחלתו בכל מקרה ובקשה, ובמיוחד במקרה שבפנינו. שותף אני להعروתי. בכל מקרה נראה כי בעבירות תעבורה, לרבות אלו שהותמצאות קטלנית, דוקא פסילת רישון נהיגה לתקופה ממושכת תשיג את תכליות הענישה, הן בדרך של הגנת הציבור מפני הנהג הרשלן והן בדרך של הרעתת הרבים מפני נהיגה רשלנית."

16. במקרה הנדון, אין ספק כי התאונה הייתה טראומטית ביותר עבור המערער ושינתה את אורח חייו. המערער עיר לתוכה הנוראה של התנהגותו הרשלנית שאין חזרה ממנה והפנים את חומרתו הרבה של האירוע שairע באש灭תו. שירות המבחן העריך כי המערער לוקח אחריות וחסריטה רבה על ניגומו הרשלנית. המלצה שירות המבחן בפני בית משפט קמא הייתה לשקלול אפשרות להטיל על המערער עונש מאסר שניית יהיה לרצותו בעבודות שירות בנוסף לפיקוח ולעונשים נלוויים. עמדה זו של שירות המבחן בצירוף מכלול השיקולים לקויה שנמננו על ידי בית משפט קמא, לרבות, היעדר עבר תעבורתי משמעותי מצדו של המערער; היעדר עבר פלילי; הودאותו המידית של המערער במיחס לו; הבעת החרטה העמוקה והכנה; רצונו להיפגש עם משפחתו המנוח; דברי עדי ההגנה אשר תיארו את המערער כאדם חרוץ, מסור, טוב לב המשיע בכל דרך לסייעים אותו, ובהתחשב במצבו הבריאותי של המערער כפי שהוא משתקף במסמכים הרפואיים שצורפו להודעת הערעור, מצדיקים לטעמי, ובניגוד לעמדת בית משפט קמא חריגה ממתחם העונש ההולם שננקבע, באופן שיאפשר לערער לרצות את עונשו בעבודות שירות. אוסף ואציג כי לנוכח העובדה שבית משפט קמא גזר על המערער לצד עונש המאסר הקצר פסילת רישון נהיגה ממושכת, תושג גם תכילת הענישה, הן בדרך של הגנת הציבור מפני נהג רשלן והן בדרך של הרעתת הרבים.

17. לאור כל האמור, אציג לחברו להרכוב לקבל את הערעור ולהפחית את עונש המאסר בפועל שנגזר על המערער ל-6 חודשים אשר ירוצו בעבודות שירות (ציין כי המערער הופנה לממונה על עבודות שירות על ידי בית משפט קמא, אשר קבע כי המערער כשיר לבצע עבודות שירות, אף קבע עבورو מקום העבודה). יתר רכיבי גזר דין של בית משפט קמא יותרה על כنم בשינוי אחד לפיו מניין תקופת התנאי שננקבעה לעונשי הפסילה על תנאי והמאסר על תנאי ייחל ממועד מתן פסק דין זה.

batina tavor, shofet

השופט רון שפירא, סגן נשיא [אב"ד]:

אני מסכימן עם האמור בפסק דין של חברתי, השופט טאובר, והתוצאה אליו הגיעה. ערך אני למדינת גזירת עונשי מסר בפועל על נהגים שגרמו לתאונות דרכים קטלניות, כפי שנקבעה ע"י בית המשפט העליון בשורה של פסקי דין. "מدينיות הענישה המחרימה והמרתיעה באהו לידי ביטוי בכך שעלה פי רב הרשעה בעבירות גרים מות בrelsנות בתאונות דרכים מחייבות הטלת עונש מסר בפועל ופסילת רישון לתקופה ממושכת [ראו: ע"פ 783/07 עתבה נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 23.9.2007) בפסקה ט' (להלן: עניין עתבה); רע"פ 548/09 לין נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 19.1.2006); ע"פ 708/10 שלאה נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 14.6.2010) (להלן: עניין שלאה)]. [ראו: ע"פ 10/10 6358 מחמוד קבאה נ' מדינת ישראל (24.3.2011).]

עם זאת, סבור אני כי הגישה העת לבחון שוב מדיניות זו ולסתות ממנה, במקרים המתאיםים. זאת בשים לב להראות תיקון 113 לחוק העונשין במיוחד על רקע המסקנות הנלמדותaldo'h הוועדה הציבורית לבחינת מדיניות הענישה והטיפול בעברינים (פורסם בחודש נובמבר 2015, להלן: "עודת דורנר" או "דו"ח הוועדה"). הדו"ח מצביע על הנזק העולה על התועלת שבמאסרים קצרים, ובמיוחד כshedobor בנאים בעלי דפוס התנהגות עבריני מובהק. בנוסף מצביע הדו"ח, כמו גם תיקון 113 לחוק העונשין, על הספק שבעצם מימוש רכיב הרתעת היחיד והרבים המהווה שיקול במסגרת שיקולי הענישה [לענין ההרתעה כרכיב בענישה והדעתות החולקות בנוגע לאפקטיביות שברתעה ראו: **The Crime Preventive Impact of Penal Sanctions**, in The Oxford Handbook of Empirical Legal Research (Oxford University Press 2012) p 96; Qwinn Warren, "**The Right to Threaten and the Right to Punish**", in Punishment, Simmons J. A. and others ed. .] (Princeton University Press 1995)p. 47

מסקנות ועודת דורנר, המבוססות על שורה של מחקרים שפורטוaldo'h הוועדה, ביחד עם הראות תיקון 113 לחוק העונשין ומשקלו של רכיב השיקום במסגרת שיקולי הענישה, מצדיקות בחינה מחודשת של שיקולי הענישה כלל ובמיוחד בעבירות שעוניין במעשה המוגדר כrelsנות, ומחייבות התייחסות מתאימה בגזירת דין במקרים מסווג אלו שבפנינוCut. יעיר בהקשר זה כי עיקר הפסיכיקה בעניין גזירת עונשי מסר על עבריני תעבורה שגרמו למות בrelsנות נקבעה קודם לתיקון 113 לחוק העונשין וקדום לפרסום מסקנות ועדת דורנר.Cut, משתוikon החוק וניתן לשיקולי שיקום משקל משמעותי, יש להביא שיקולים אלו בחשבון, גם כאשר מדובר בעבירה של גרים מות בrelsנות בתאונת דרכים, כל זאת ביחד עם ישום מסקנות ועודת דורנר בכל הנוגע להעדר יעילות השימוש במאסרים במקרים מסווג זה שבפנינו [ראו לענין זה דברים שכתבת בעפ"ת (ח') 1267-05-16 רوبرט חיזנילוב נ' מדינת ישראל (29.6.2016). עד כמה שידוע לא הוגשה בקשה למתן רשות לערער על פסק דין זה].

על האמור יש להוסיף כי על המערער גם נגמר להיפסל מלנהוג למשך 10 שנים. כמשמעותו בחשבו את גילו של

הנasm (בנ-כ-49 שנים), משמעות פסילת רישון הנהיגה לתקופה ממושכת היא, בפועל, חיסול כמעט מוחלט של יכולתו להמשיך ולנהוג, גם בעתיד. שלילת האפשרות לנוהג במרקם מסווג זה היא הענישה הראיה, לטעמי, בהיותה המענה הנכון למניעת סיכון מהנהיג הפוגע. יצוין גם כי מדובר בענישה שאון להקל בה ראש בהיותה, בפועל, ענישה המגבילה הגבלה ממשית את אפשרות היצוק, על כל המשתמע מכך. עוד אציוין כי סבור אני שהייה מקום לחיבת המערער/nassem לפצצת את נפגעי התאונה בפיזי גובה יותר. אמנם פתחה הדרך לפנות לבית המשפט בהליך אזרחי מתאים. עם זאת יש בפסקת פיזי הולם כדי להבהיר את עמדתו של בית המשפט והזדהותו עם סבלו של נפגע העבירה. אציג, בהקשר זה, כי לו היה בפנינו ערעור שכגד היה שוקל להאריך את תקופת פסילת רישון הנהיגה לתקופה ממושכת יותר, אף לצמיות, וכן להגדיל את סכום הפיזי לנפגעי העבירה. אלא שאון בפנינו בקשה או ערעור מסווג זה.

מטעים אלו, סבור אני כי יש מקום להסתפק בתקופת מסר שתרכזה בעבודות שירות, כאשר יתר חלקו גזר דין של בית משפט קמא ישאלו ללא שינוי, כפי שהצעה חברותי.

בשולי האמור ראוי לעיר כי מתקיר שירות המבחן ומטעוני המערער בפנינו, טיעונים שנטענו בשפה רפה לאחר הודהה, בשלב טיעון לעונש (פרוטוקול מיום 24.5.2017, עמ' 16 ש' 16 - 23), ולא נבחנו ע"י בית משפט קמא וגם לא ע"י גורמי החקירה, עולה כי המערער סובל מסתמנות של דום נשימה בשינה, סכרת, יתר לחץ דם ועודף משקל. לא הובהר במסגרת חקירת התאונה נשוא הליך זה האם יש לטיעון זה בסיס בחומר רפואי והאם תופעות אלו השפיעו על אותו נתק בשליטה על הרכב שבטיו, ככל הנראה, נגרמה התאונה הטראנגית. עם זאת מצאתי לנכון לעיר כי ככל שנאג מודיע לתופעות בריאותיות הגורמות לו לנתק מחשבתי ואיובוד השליטה על הנעשה עמו כי אז חובטו להימנע מנהיגה. נהיגה רכב תוך מודיעות לאפשרות של נתק בשליטה על הרכב, מטעמי בריאות, יכול ותחשב לרשלנות בדרגה חמורה יותר, על כל המשתמע מכך. עוד עיר כי ככל שמערכת הבריאות מודיעות לבעה רפואית העולה לגרום לתופעות של איובוד שליטה על רכב, כי אז יש להסדיר את הכלים החוקיים שייחיבו העברת מידע מסווג זה לגורמי הרישי במשרד התכחורה, כדי שינקטו ההליכים המתאימים להרחקת הנהג המסוכן מהכਬיש. כאמור, במרקם שבפנינו הנושא לא נבדק בשלב חקירת התאונה ולא עלתה טענה בהקשר זה בבית משפט קמא. בהתאם, לא ברור כלל כי יש לטענה בסיס עובדתי מוצק די. מצאתי לנכון לעיר את האמור כדי שהנושא בכללות יבחן ע"י גורמי האכיפה והחקיקה, ולשם מניעת מקרים דומים בעתיד.

**רון שפירא, סגן נשיא
[אב"ד]**

השופט תמר נאות-פרי:

התלבתי באשר לגורלו של ערעור זה, בשל סימני השאלה בנוגע להיקף רשלנותו של המערער, ושאלות הנוגעות לנTEL

ההוכחה באשר לאותו רף של רשלנות.

כפי שכתבה בפסק דין חברתי, כב' השופט טאובר, ההלכה הינה כי בעבירות של גרם מוות ברשלנות עקב תאונת דרכים, יש חשיבות עליונה לבירור רף הרשלנות של הנהג הפוגע, ותכוופות מתבררת גם שאלת רשלנותו התורמת של הקורבן.

השאלת אם מן הראי להשิต על הנאשם עונש של מאסר בפועל, שמא עונש שניtin לרצות בעבודות שירות, נגזרת לא אחת, בין יתר השיקולים, מהתשובה לשאלת - עד כמה התרשל הנהג הפוגע עובר לאיווע הקטלני. כאשר, לדוגמה, הנהג הפוגע נהוג במהירות רבה מהモטור או עבר עבירות תנואה אחרות לפני הפגיעה הקטלנית - ברי כי רשלנותו גבואה יותר ונמשכה פרק זמן רב יותר (אך אם נשארת בגין גרם מוות ברשלנות ולא "חוצה" אל עבר עבירת אחרות). מנגד, כאשר נקבע כי מדובר ברשלנות קלה יחסית, למשל שבירר שנייה, ניתן לשקל ענישה שאינה כוללת מאסר בפועל, בהינתן שהתקיימו גם נתונים נוספים ושיקולים אינדיבידואליים מתאימים (וראו את המקרים אליהם הפנו חברי מעלה).

לפיכך, נשאלת השאלה - מהו הדיון אשר אין מידע בנוגע לרף ההתרשלות? מהו הדיון אשר לא ברור מה גרם לתאונת? האם היה זה היסח דעת רגעי? האם המערער היה טרוד בנושא אחר? האם משה גרם לסתיה שלו אל הנטייה הסמור ולאחר מכן, לעלייתו על המדרכה תוך גרימת הפגיעה הקשה?

אני מסכימה עם הדברים שכתב חברי, כב' סגן הנשיא השופט שפירא, לפיהם ההסבר האפשרי שהציג המערער, הסומר על "התנטקיות", לא הוכח, ומילא - אם המערער ידע שהוא סובל מטופעת "התנטקיות" - הדבר רק מגביר את הרשלנות שיש לייחס לו.

מכאן, שנותרנו ללא הסבר, ולכן - התעוורו אצל שאלות הנוגעות לניטול ההוכחה לגבי הנسبות המדוייקות של התאונת המשליכות על אופיו והיקף הרשלנות, וזאת שעה שלא הenthal הליך הוכחות ושעה שהמעערער הודה בעבודות של כתוב אישום אשר לא כולל את ההסביר הנדרש.

לאחר שקרأت את חוות הדעת של שני חברי להרכב, וכן חונכתי הנسبות האישיות המיוחדות של המערער שבפניינו, יצא רף לפסק דין המנוןך של כב' השופט טאובר ולהערות הנוספות של כב' השופט שפירא, תוך הפניה לאחד מפסקי הדיון שעסוקו - למრבית הצער - במקרה דומה, רע"פ 2996/13 **ニיאזוב נ' מדינת ישראל** (13.8.2014), כאמור:

"... הענישה במרקם גרימת מוות ברשלנות בגין תאונות דרכים או תאונות אחרות היא אתגר קשה, שכן עסקינו בכלל בנאים נורמטיביים שמעדו והתרשלו בהיסח הדעת של רגע, וחרב עולמן של שתי משפחות; בראש וראשונה, וברמה עילאית, של משפחת הקרבן שkopido חייו בשל רשלנות; אליה נcameר הלב. אך במרבית המקרים ישנה גם טראומה לפוגע ולמשפחה, לא רק בשל הענישה אלא בשל המעשה, ומאמינים אנו איפוא כי הנאים מתישראל אף הם, בכלל גם בפרשה שלפנינו. כפי שאמרו זאת בת' המשפט הקודמים בתיקים אלה שלפנינו, מלאכת גיזרת הדיון בכגן דא קשה היא מן הרגיל, וכדברי הנשיא שmagar בר"ע 530/84 **ספר נ' מדינת ישראל**, פ"ד לח (4) 162, 163 "...שאנו דנים בעבירה שאינה כרוכה בפגמים מוסריים או בשחיתות, אלא ביטהה כדיין לכלונו, באופן התנהגותו של האדם הנהג ברכב".".

תמר נאות פרי, שופטת

החליט לקלוט את הערעור ולהפחית את משך עונש המאסר בפועל שנגזר על המערער ל-6 חודשים מאסר אשר ירצה בעבודות שירות.

בכל הנוגע לאופן ריצויו בעבודות השירות אנו מורים כי בהתאם לחווות דעת הממונה על בעבודות השירות מיום 8.5.2017 ירצה המערער את עונשו, שישה (6) חודשים מאסר בדרך של בעבודות שירות, באגודה לשיקום תעסוקתי שכתובתה רח' עתלית 3 חיפה.

מאחר והמועד לתחילת ריצויו בעבודות השירות, עליו המליץ הממונה על בעבודות השירות, חלף, אנו מורים כי המערער יתיצב אצל הממונה על בעבודות השירות במשרדי שבטרכם תחנת המשטרה בטבריה ביום א' 29.10.17 ساعה 09:00 וזאת לשם הסדרת קליטתו לעבודה.

הובהר למערער כי הממונה על בעבודות השירות רשאי לשנות את מקום העבודה שנקבע. עוד הובהר למערער כי אם יפר את הוראות המעסיק /או הממונה על בעבודות השירות וכן אם יבצע עבירה נוספת ככל שהיא במהלך תקופה ריצויו בעבודות השירות כי אז ניתן יהיה להפקייע את בעבודות השירות באופן שבו יהיה עליו לרצות את יתרת מאסרו כמאסר בפועל במתќן כליה.

יתר רכיבי גזר דיןו של בית משפט קמा יותרו על כنم בשינוי אחד לפיו מנין תקופת התנאי שנקבעה לעונשי הפסילה על תנאי והמאסר על תנאי יהל ממועד מתן פסק דין זה.

ניתן היום, כ"ט תשרי תשע"ח, 19 אוקטובר 2017, במעמד המערער וב"כ הצדדים.

תמר נאות פרי, שופטת

**בתינה טאובר,
שופטת**

**רון שפירא, סגן נשיא
[אב"ד]**